

ชื่อเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ปีที่รายงาน ปีการศึกษา 2561

ชื่อผู้ศึกษาค้นคว้า นายคุณากร ศรีธรรม

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล

บทคัดย่อ

การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) กรอบการพัฒนางานจรคุณภาพของ Deming PDCA กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา มี 3 กลยุทธ์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 33 คน ได้แก่ครูโรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าแบบทดสอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบประเมินคู่มือปฏิบัติงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบบสำรวจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านเขวาสีอุบล การตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Technique) สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอผลการศึกษาวิจัยโดยการพรรณนา และเชิงปริมาณ

ผลการการศึกษาพบว่า 1. ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรม ก่อนการฝึกอบรมกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีคะแนนเฉลี่ย 9.2 คิดเป็นร้อยละ 47.8 และเมื่อกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่ามีความรู้ความเข้าใจ 16.2 คิดเป็นร้อยละ 81 ซึ่งแสดงว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2. การประเมินคู่มือปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. =0.08) สามารถนำไปใช้เป็นคู่มือในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้

3. ครูสามารถดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามคู่มือปฏิบัติงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากการประเมินการสำรวจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ผลการพัฒนาโดยภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. =0.07) เมื่อพิจารณาารวมเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีคุณภาพอยู่ใน

ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ด้านการส่งเสริมนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และด้านการส่งต่อนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05

จากการนิเทศภายใน ผลการประเมินการสำรวจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ในวงรอบที่ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าที่ยังมีข้อบกพร่อง ซึ่งยังต้องได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คือข้อที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก (SDQ) ข้อที่ 3 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) และข้อที่ 8 การคัดกรองนักเรียนด้วยโอกาสและเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (พิการ/ บกพร่อง) จึงได้มีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ผลการดำเนินงานพัฒนา ในวงรอบที่ 2 ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานตามระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลจากการพัฒนาในวงรอบที่ พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.08$) ด้านการคัดกรองนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.09$) ด้านการส่งเสริมนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.14$) ด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.09$) ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.13$) และเฉลี่ยโดยรวม 4.51 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจและสามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มขึ้น

4. ผลการประเมินความพึงพอใจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและนักเรียน มีความพึงพอใจในการดำเนินงานโดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.06$)